

**Woodmac: 2020. - ključna godina u određivanju
smera prestrojavanja upstream sektora**

Big Oil u Big Energy

Prete li klimatske promene Big Oil-u sudbinom dinosaurusu?

**Neodrživa politika Big Oil-a: 536 mlrd \$ deoničarima
od 2010.**

Brazil na leto počinje pregovore o ulasku u OPEC

Rusija izbacuje kondenzate iz OPEC+ kvote

**OPEC nije kartel, već „ekosistem“ – saudijski
ministar energetike**

**Hedge fondovi ne veruju u rast cena
nafte**

Poslednji bum norveške naftne privrede?

Exxon prodaje poslove u Britaniji i Nemačkoj

Izveštaj: EU bi mogla potrošiti 29 milijardi evra na „suvišne“ gasne projekte

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

SADRŽAJ

NAFTA

Woodmac: U toku prelazak sa Big Oil-a u Big Energy	OVDE
Neodrživa politika Big Oil-a: 536 mlrd \$ deoničarima od 2010.	OVDE
Prete li klimatske promene Big Oil-u sudbinom dinosaurusu?	OVDE
Novi čelnik BP-a sprema „klimatsku revoluciju“ u kompaniji	OVDE
Dudley ostaje predstavnik BP-a u bordu Rosnjefta	OVDE
Rusija izbacuje kondenzate iz OPEC+ kvote proizvodnje nafte	OVDE
Brazil na leto počinje pregovore o ulasku u OPEC	OVDE
OPEC nije kartel, već „ekosistem“ – saudijski ministar energetike	OVDE
Zašto je Saudi Aramco precenjen?	OVDE
Chevron dobija privremeno izuzeće od zabrane poslovanja u Venecueli	OVDE
Najveći naftni "serviseri" prodaju deo poslova	OVDE
Poslednji bum norveške naftne privrede	OVDE
Belorusija kupuje norvešku naftu	OVDE
BP napušta irački Kurdistan	OVDE
Exxon prodaje poslove u Britaniji i Nemačkoj?	OVDE
Hedge fondovi ne veruju u rast cena nafte	OVDE
UNKS: Kretanje cene nafte Brent	OVDE

GAS

Nemački regulator do maja odlučuje o sudbini Severnog toka 2	OVDE
Izveštaj: EU bi mogla potrošiti 29 milijardi evra na „suviše“ gasne projekte	OVDE
Odmrznuta Gaspromova imovina u inostranstvu	OVDE
Odbor Evropskog parlamenta odobrio EU finansiranje gasnih projekata	OVDE

REGION

Kormilo Petrola Nadi Drobne Popović	OVDE
Petrol zainteresovan za akvizicije u regionu, posebno u Hrvatskoj	OVDE
U rafineriji Sisak proizvođače se bioetanol, umesto nafte	OVDE
Hrvatska: Dizel od utorka znatno jeftiniji	OVDE
Očekuje se blago pojeftinjenje goriva u Federaciji BiH	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

Woodmac: U toku prelazak sa Big Oil-a u Big Energy

LONDON - Prelazak iz Big Oil proizvođača u Big Energy klub je u toku jer tzv. energetska tranzicija vrši dodatni pritisak na istraživače, ocenjuje ugledna analitička firma **Wood Mackenzie**.

U isto vreme 2020. će biti ključna godina u određivanju „smera putovanja“ za istraživački naftni sektor, rekla je Alana Tischuk iz tima za globalne analize škotske konsultantske firme.

Tischuk kaže da je pred investitorima pitanje je li potrebno daljnje istraživanje s obzirom na to da ogromni resursi već sede i čekaju da se razviju. Sve manje istraživača bušice manji broj bušotina jer su male privatne nezavisne firme istisnute sa upstream tržišta zbog nedostatka gotovine i apetita investitora u rizične istraživačke kampanje.

Nivo spajanja i akvizicija (M&A) u sektoru istraživanja i ove će godine ostati nizak, prognozirao je Woodmac.

Na globalnom nivou, Woodmac očekuje da će tokom 2020. godine biti dovršeno 500-600 bušotina, dodajući oko 15 milijardi barela ekvivalentnih resursa nafte. Ulaganja bi trebalo da iznose između 25 i 30 milijardi USD, slično capex-u iz 2019. Najpopularnija žarišta istraživanja uključuju Amerike, posebno Brazil, Gvajanu i Meksiko, kao i subsaharsku Afriku i Rusiju

Neodrživa politika Big Oil-a: 536 mlrd \$ deoničarima od 2010. godine

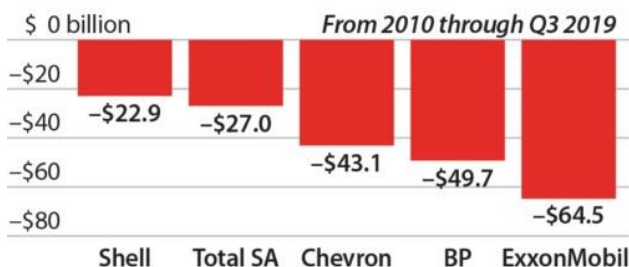
KLIVLEND – Isplate akcionarima pet najvećih naftnih kompanija premašile su njihove ukupne slobodne novčane tokove za 207 milijardi dolara tokom protekle decenije, pokazuje jedan novi izveštaj. Majorsci su taj jaz premostili dodatnim zaduženjima i prodajom imovine, što otvara pitanje o održivosti takve strategije, konstatuje se u analizi Instituta za ekonomiju energetike i finansijske analize (IEEFA) sa sedištem u Klivlendu.

Studija pokazuje da su pet članova Big Oil kluba - ExxonMobil, Chevron, Royal Dutch Shell, BP i Total potrošili od 2010. godine 536 milijardi dolara na dividende akcionara i otkup deonica, istovremeno generirajući samo 329 milijardi dolara slobodnog novčanog toka.

"Naftni majorsci dosledno nedovoljno rade na tržištu i misle da njihovi akcionari to neće primetiti sve dok primaju izdašne dividende", istakli su autori Studije.

Oil Majors Outspending Their Cash Flows

Deficit between free cash flow and shareholder distributions

Source: IEEFA, based on company financial reports

Tabela: Deficit između slobodnih novčanih tokova i isplate deoničarima

Studija je otkrila da prodaja imovine - BP-a i drugih - igra veliku ulogu u finansiranju dividendi i otkupa akcija. U dokumentu je navedeno da je Shell, na primer, prodao imovinu u vrednosti 68 milijardi dolara od 2010. do kraja 2019. godine, prenosi **Huston Chronicle**.

DIZEL **G'DRIVE**

POUZDAN DO

Prete li klimatske promene Big Oil-u sudbinom dinosaurusu?

LONDON - Na prvi pogled, cena akcija Royal Dutch Shell-a deluje kao poželjna investicija. Deonica naftnog majorsa se trguje po odnosu cene i zarade (P/E) od 13,3. Takođe nudi dividendni prinos od 6,3%. Međutim, naftni i gasni giganti suočavaju se s jednim velikim izazovom u predstojećim godinama koji bi mogli naštetiti njegovom rastu i ujedno učiniti neekonomičnim poslove merene desetinama milijardi dolara. To je pretnja koju fosilnim gorivima nosi globalna borba protiv klimatskih promena konstatuje **The Motley Fool**.

Ovaj portal, namenjen savetovanju svim akterima na berzi gde je pametno, a gde rizično uložiti novac, konstatuje da je za većinu kompanija preusmeravanje poslovanja na zelenije je relativno jednostavno. Nažalost, za Shell to nije.

Anglo-holandska kompanija je, zajedno s drugim članicama tzv. Big Oil kluba, jedan od najvećih svetskih proizvođača i emitera CO2. Ceo njihov poslovni model zasnovan je na pronalaženju, vađenju i pomoći kupcima u korišćenju fosilnih goriva. To donosi Big Oil-u opasnost da postanu vlasnici tzv. nasukanih, odnosno neekonomičnih, sredstava. To bi uključivalo naftne i gasne platforme u čiji razvoj je kompanija uložila milijarde, da bi im zbog klimatskih propisa rad bio onemogućen, dok bi njihovo rasklapanje koštalo vlasnike dodatnih milijardi, upozorava portal.

Shell i drugi majorsi, doduše, nastoje da se prilagode tzv. energetske tranziciji, ulaganjem u zelene projekte, ali su te cifre i dalje blede i desetostruko niže u odnosu na ulaganja u nove projekte eksploatacije nafte i gasa.

Većina analiza kaže da će potražnja za naftom i gasom nastaviti rast barem do sredine 2020-ih. Međutim, nakon toga nije jasno šta budućnost ima za industriju, piše **The Motley Fool**.

Novi čelnik BP-a sprema „klimatsku revoluciju“ u kompaniji

LONDON - Novoizabrani izvršni direktor Bernard Looney planira da proširi klimatske ciljeve kompanije i razmišlja o jednom od najvećih preuređivanja upstream strukture poslova kompanije u njenoj 111 godina dugoj istoriji, piše u sredi **Reuters**.

Ovaj 49-godišnji Irac planira da proširi ciljeve smanjenja emisija ugljenika verovatno i na emisije iz goriva i proizvoda koji se prodaju kupcima, a ne samo na emisije iz sopstvenih poslova kompanije, saznaje agencija iz četiri upućena izvora.

Cilj je stići i, možda, nadmašiti rivale poput Royal Dutch Shell-a i Repsola, kao odgovor na sve jači pritisak akcionara da se kompanija na vreme prilagodi energetske tranziciji, rekli su izvori koji su odbili da budu imenovani jer planovi još nisu objavljeni.

Stroži klimatski ciljevi mogli bi dovesti do toga da BP proda svoje, po emisijama CO2 "najprljavije", poslove kao što su naftna i gasna polja u Angoli i Kanadi, dodali su sagovornici Reutersa.

Oni su rekli da će Looney saopštiti svoj plan 12. februara, nedelju dana pošto preuzme dužnost glavnog izvršnog direktora od Boba Dudley-a.

Dudley ostaje predstavnik BP-a u bordu Rosnjefta

DAVOS - Izvršni direktor britanskog naftno-gasnog velikana BP Bob Dudley nastaviće po silasku sa ter funkcije da zastupa interese te kompanije u Odboru direktora ruskog Rosnjefta, u kome BP poseduje 19,75% udela.

"To je važno za održavanje odnosa poverenja s generalnim direktorom Rosnjefta Igorom Sečinom", izjavio je Dudley za agenciju **TASS** na marginama Svetskog ekonomskog foruma u Davosu.

Rusija izbacuje kondenzate iz OPEC+ kvote proizvodnje nafte

MOSKVA - Rusija će prvi put od sklapanja saveza s OPEC-om, izmeniti način na koji realizuje i prikazuje svoju kvotu smanjenja proizvodnje, javlja u utorak **Bloomberg**.

U ovom kvartalu Rusiji - jednom od arhitekata OPEC+ sporazuma - biće dozvoljeno da isključiti kondenzate, vrstu lake nafte, iz podataka o ispunjenju proizvodne kvote, što će svakako doprineti poboljšanju rezultata usklađivanja Rusije sa realizacijom OPEC+ dogovora.

Ruska proizvodnja kondenzata raste pošto su najveći proizvođači gasa u zemlji, Gazprom i Novatek, otvorili nova polja i povećali proizvodnju na postojećim. To je deo strategije povećanja izvoza, kako cevovodnog, tako i utečnenog prirodnog gasa iz Rusije u Evropu i Aziju.

Ovaj porast proizvodnje vršio je pritisak na rusko poštovanje sporazuma OPEC+, izjavio je u novembru trenutno vršilac dužnosti ministra energetike Aleksandar Novak. Zemlja tvrdi da bi njen kondenzat, koji čini 7% -8% ukupne proizvodnje nafte, trebalo isključiti iz kvote smanjenja proizvodnje jer ga ni zemlje OPEC-a ne uključuju. OPEC se složio i na decembarskom sastanku omogućio svim saveznicima koji nisu članovi OPEC-a da isključe kondenzat iz svojih podataka o proizvodnji sirove nafte.

Šta su kondenzati?

Kondenzati prirodnog gasa su ugljovodonici koji se ispod zemlje nalaze u obliku gasa, ali se zatim kondenzuju u tečnost kada dođu do zemljine površine. Obično se stabilizuju pre transporta, uklanjanjem preostalog gasa i vrlo lakih tečnosti - najčešće u procesu pripreme prirodnog gasa za utiskivanje u gasovodni sistem. Tada se mogu mešati sa sirovom naftom, preraditi u petrohemijske ili druga visoko vredna goriva ili izvesti.

Brazil na leto pregovora o ulasku u OPEC

RIO DE ŽANEIRO - Brazil će započeti razgovore o ulasku u Organizaciju zemalja izvoznica nafte tokom posete Saudijskoj Arabiji u julu, izjavio je u sredu ministar energetike južnoameričke zemlje Bento Albuquerque (foto).

On je, doduše, dodao u izjavi za **Reuters** da se članstvo Brazila u OPEC-u neće dogoditi ove godine.

Brazilski predsednik inicirao je raspravu o pristupanju OPEC-u u oktobru prošle godine, ali u domaćoj industriji ideja nije pozdravljena, jer se proizvođači plaše da će se Brazil morati pridržavati smanjenja proizvodnje OPEC+ koalicije.

Upitan da li će njegova zemlja ograničiti proizvodnju u skladu s uslovima OPEC-a, Albuquerque je rekao: "To je pitanje pregovora, moramo započeti raspravu.

Brazilski ministar je takođe rekao da zemlja očekuje ove godine proizvodnju nafte od 3,5 miliona barela dnevno (mbd), u odnosu na 3,1 mbd 2019. godine. Cilj je izvoz od oko 1,4 mbd u 2020. godini, u odnosu na 1,1 milion bd 2019. godine.

LUKOIL

ZIMSKI

ecto
DIESEL

**SPREMAN
ZA ZIMU!**

Gorivo sa poboljšanim
osobinama za vožnju
u zimskim uslovima!

- Snižena tačka smrzavanja
- Lakši start motora
- Smanjena potrošnja

OPEC nije kartel, već „ekosistem“ – saudijski ministar energetike

DARAN - Ministar energetike Saudijske Arabije princ Abdulaziz bin Salman izjavio je da Organizacija zemalja izvoznica nafte nije kartel, već zaštitnik ekosistema, prenosi u ponedjeljak *Seeking Alpha*.

Za razliku od toga što CNBC, Bloomberg, Wall Street Journal i Financial Times ponekad OPEC nazivaju kartelom, on to nije, rekao je Bin Salman na međunarodnoj naftnoj konferenciji u saudijskom gradu Daran.

Prema rečima princa, OPEC je "grupa odgovornih proizvođača, timskih igrača, koji se pokušavaju rukovoditi poboljšanjem životne sredine, ekosistema, u okviru koga sebi obezbeđuju rast i napredak".

"Svakako, najvažnija komponenta toga je stabilnost, održiv nivo cena i održiv nivo rasta ponude i potražnje. Ako to učinite s razumnom količinom zaliha, na kraju rešavate dugoročno pitanje, što bi trebalo biti naš fokus. "

Za razliku, američki proizvođači iz škripljaca zatrpavaju tržište ponudom sirove nafte i moraće da nauče da budu timski igrači i prihvate pravila igre, dodao je Bin Salman.

Zašto je Saudi Aramco precenjen?

NUJORK, RIJAD Početkom 2016. saudijski princ prestolonaslednik Mohamed bin Salman najavio je IPO Saudi Aramca, uz tvrdnju da će na berzi iskazana vrednost naftnog kolosa iznositi dva biliona dolara. IPO je odložen do 12. decembra 2019, da bi se sada ograničio samo na domaću berzi Tadawul, dok mesto za međunarodno izlistavanje akcija kompanije još nije izabrano, prenosi *Seeking Alpha*.

Pre IPO-a, jedna anketa koja je uključila tridesetak vodećih svetskih berzanskih brokera, procenila je Aramco na ispod 1,2 biliona dolara.

Međutim, ubrzo nakon što je lansirana trgovina deonicama kompanije, vrednost Saudi Aramca je dostigla nivo od 2 biliona dolara.

Aramco je obećao investitorima da će isplatiti dividendu u iznosu od najmanje 75 milijardi dolara u narednih nekoliko godina. Takođe je obećao da će, ako to ne uspe u potpunosti, ipak isplatiti spoljnim investitorima njihov proporcionalni udeo.

JPMorgan je prvi od velikana sa Wall Street-a odredio ciljanu cenu akcije Aramca na 37 rijala uz prognozu da će saudijski gigant moći da poveća proizvodnju na 15 miliona barela dnevno uz vrlo malo dodatnih ulaganja. Proizvodnja u decembru je bila 9.76 mbd.

Međutim, poslednji podaci ukazuju da će potražnja za naftom OPEC-a 2020. pasti za 1,16 miliona barela dnevno u odnosu na nivo iz 2019. godine.... dok eksperti BNP Paribas tvrde da će obnovljiva električna energija zameniti 36% potrošnje sirove nafte LDV voznog parka i dodatnih 5% potražnje za potrebe elektrana na mazut.

Analitičari brokerske firme Sanford C. Bernstein & Co. preporučili su kupcima akcija Aramca da bez odlaganja pokaže profit, pre nego što vrednost akcije krene na dole, dok ekspert za rizična ulaganja Robert Boslego smatra procenu Saudi Aramca na 2 biliona dolara zabludom.

Najveći naftni "serviseri" prodaju deo poslova

HJUSTON - Naftni logistički kolosi Schlumberger (SLB), Halliburton (HAL) i Baker Hughes (BKR) započeli su novu godinu stavljanjem imovine u vrednosti od oko 800 miliona dolara na tržište, prilagođavajući time obim ponude servisnih usluga smanjenim kapitalnim ulaganjima proizvođača nafte i gasa, piše **Reuters**.

Trio, koji drži otprilike četvrtinu svetskog tržišta usluga na naftnim poljima, nedavno je otkrio planove revizije svojih poslova u svetlu opadajuće potražnje za njihovim uslugama.

Iz Halliburtona je rečeno Reutersu da kompanija očekuje da do sredine godine proda svoje naftovodne poslove i one vezane za procesne usluge.

SLB i BKR odvojeno su angažovali savetnike za prodaju nekih jedinice koje poboljšavaju proizvodnju iz bušotina, dok je Baker ujedno angažovao jednu investicionu banku da proda svoje usluge na bušotinama, navodi se u izveštaju.

Iako su planirane prodaje mali delovi poslova velikih kompanija, analitičari i investicioni bankari veruju da će tokom ove godine uslediti i veća prodaja imovine naftnih serviseri.

BP napušta irački Kurdistan

LONDON – Naftni velikan BP odlučio je da napusti poslove u iračkom Kurdistanu i ne obnavlja 100 miliona dolara vredan ugovor koji je istekao sa ulaskom u novu godinu.

Britanski majors je prošlog meseca obavestio vlasti u Bagdadu da povlači osoblje sa prostora gigantskog naftnog polja Kirkuk, na severu zemlje, pošto sa 2019. godinom ističe njegov ugovor iz 2013. o servisiranju ovog projekta, prenosi u utorak **Reuters**.

Agencija navodi da je odluka BP-a udarac naftnim ciljevima Iraka, mada i posledica nestabilnosti iz kojih ova članica OPEC-a nikako ne uspeva da izađe.

Exxon prodaje poslove u Britaniji i Nemačkoj?

LONDON - Exxon Mobil planira da odmah pokrene postupak prodaje za svojih upstream poslova u britanskim vodama Severnog mora, a posle toga i upstream naftnih i gasnih poslova u Nemačkoj, piše u četvrtak **Bloomberg** pozivajući se na saznanja od "upućenih lica".

Od te prodaje američki naftni gigant bi mogao da dobije ukupno preko dve milijarde dolara, navode izvori agencije.

Velike američke naftne kompanije prodaju imovinu jer nastoje da preusmere fokus na domaće tržište. Exxon je napustio Norvešku prošle godine kada je svoja polja nafte i prirodnog gasa u toj zemlji prodao kompaniji Var Energi za 4,5 milijardi dolara. Takođe je jesenas najavio da razmatra prodaju svojih priobalnih naftnih polja u Maleziji, koja bi mu mogla doneti čak tri milijarde dolara.

Exxon je odgovoran za oko 5% britanske proizvodnje nafte i gasa, crpeći prosečno 80.000 barela nafte i 441 miliona kubnih metara gasa dnevno, pokazuje njegova web stranica. U 2018. godini nemački upstream poslovi Exxon-a davali su oko 45.000 barela ekvivalenta nafte dnevno, navodi se u dokumentima kompanije.

Rasprave su u ranoj fazi i nije donesena konačna odluka, rekli su ljudi.

Chevron dobija privremeno izuzeće od zabrane poslovanja u Venecueli

VAŠINGTON - Američko ministarstvo finansija odobrilo je Chevronu, poslednjoj velikoj američkoj naftnoj kompaniji koja posluje u Venecueli, da nastavi s radom u toj zemlji do 22. aprila.

Kompanija je objavila gubitak od 104 miliona dolara u poslovanju u Venecueli za devet meseci do prošlog 30. septembra, a izgubila bi oko 2,7 milijardi dolara imovine ako bi zbog sankcija Vašingtona protiv vlade u Karakasu morala da napusti južnoameričku članicu OPEC-a, prenosi u nedelju *SeekingAlpha*.

Prošle godine uvedene sankcije zabranile su uvoz venecuelanske nafte, kao i transakcije u američkim dolarima s venecuelanskim državnim naftnim gigantom PDVSA.

Belorusija kupuje norvešku naftu

MINSK - Belorusija je kupila 80.000 tona norveške nafte koja će se prerađivati u njenoj rafineriji nafte u Naftanu, rečeno je domaćoj agenciji *BelTA* iz beloruskog Belneftehima.

Državni petrohemijski koncern nije komentarisao izgleda za daljnje isporuke norveške nafte u Belorusiju.

BelTA podseća da je Rusija 1. januara prestala da isporučuje naftu Belorusiji. Domaće rafinerije nafte - Mozir i Naftan - smanjili su svoje radno opterećenje na minimum koliko dopušta tehnologija. Izvoz naftnih derivata privremeno je obustavljen, kako bi se pokrile potrebe domaćeg tržišta.

Belneftehim je 4. januara najavio sporazum sa dve ruske privatne naftne kompanije za uvoz minimalnih količina nafte potrebnih za održavanje rafinerija u pogonu, dok je vlada u Minsku saopštila da se razmatraju načini za alternativne isporuke nafte.

Poslednji bum norveške naftne privrede

OSLO - Najveći proizvođač nafte i gasa u zapadnoj Evropi upravo je svedočio svom poslednjem investicionom bumom u tom sektoru, prenosi u četvrtak *Bloomberg* procene najveće norveške banke.

Prošlogodišnji spektakularni porast investicija u sektor proizvodnje nafte bio je dovoljno ekonomski podsticajan da bi opravdao ciklus od tri porasta kamatnih stopa samo u 2019. godini. Ali trenutani nivo ulaganja, koji je još uvek na neki način ispod rekordnog perioda pre kolapsa cena nafte 2014, verovatno je viši nego što će ikada biti, procenjuje DNB ASA.

„Godina 2019. će verovatno biti poslednja sa 'naftnim bumom' kao opisom ekonomske situacije,“ ocenio je glavni ekonomista Kjersti Haugland u najnovijem pregledu Banke, objavljenim u četvrtak. "Uspostavljaju se nove normale."

Nakon što je od 2000. do 2019. godine prosečno beležila rast od 2,5% godišnje, glavna norveška privredna grana trebalo bi se uveća za manje od 2% u narednim godinama, navode analitičari DNB.

Novo EVO gorivo

Auto prede kao maca.

EVO DIESEL, EVO 95

MOL

KVALITET O KIM SE PRIČA

Hedge fondovi ne veruju u rast cena nafte

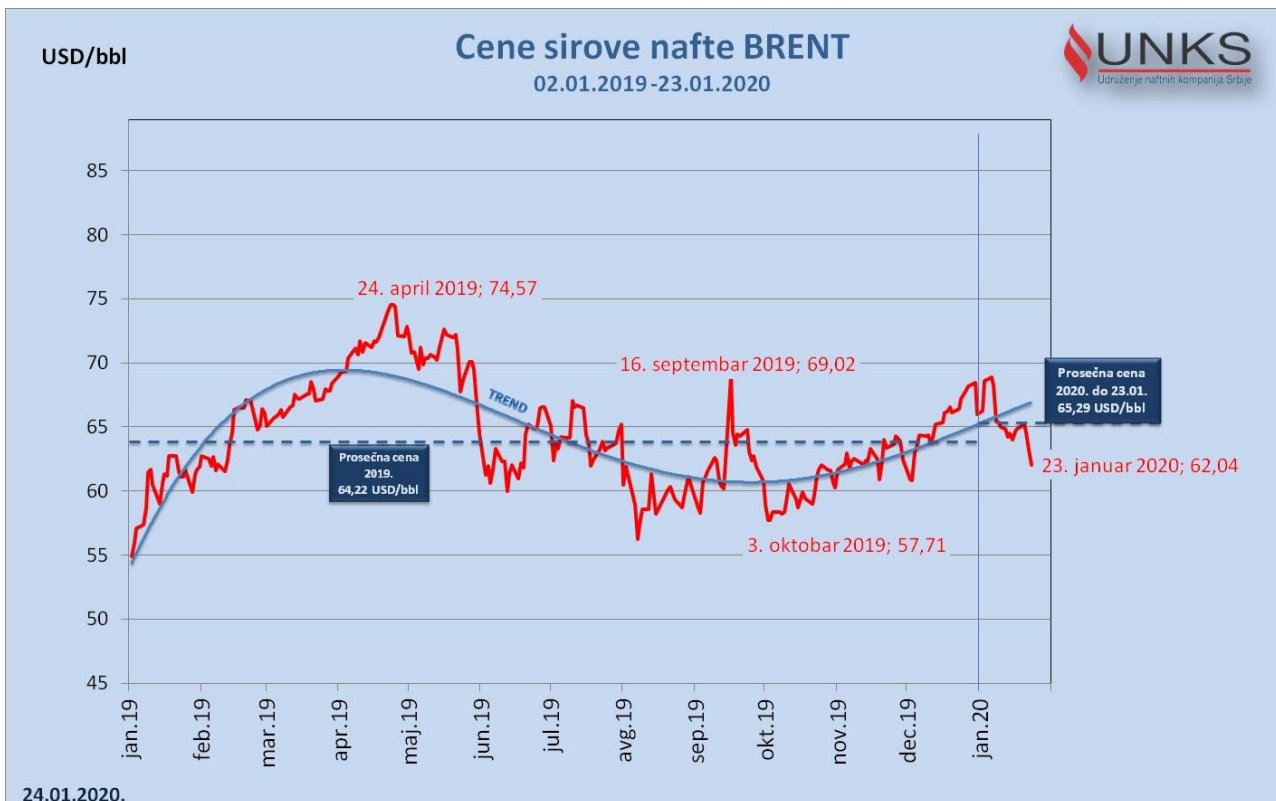
LONDON, NJUJORK - Hedge fondovi opredelili su se u velikom obimu prošle nedelje za prodaje naftnih ugovora, sa ublažavanjem napetosti na Bliskom Istoku i istovremeno vraćanjem briga za zdravlje globalne ekonomije, piše **Reuters**.

Hedge fondovi i drugi finansijski špekulanti prodali su ekvivalent 99 miliona barela u šest najvažnijih naftnih terminskih i opcijskih ugovora u nedelji do 14. januara. Prodaja dolazi nakon što su menadžeri portfelja tokom prethodnih pet nedelja kupili 349 miliona barela, odnosno ukupno 533 miliona barela od sredine oktobra

Hedge fondovi su se ove godine kockali na oporavak cena nafte, ceneci ubrzani rast, restriktivnu proizvodnu politiku Saudijske Arabije i nastavljene napetosti između Sjedinjenih Država i Irana.

Ali očekivanja rasta cena i nagomilavanje pozicija su izgleda nadmašile realno poboljšanje osnova, što je izazvalo korekciju ponašanja špekulanata koji su se opredelili za prodaje i ubiranja profita.

Što se tiče potrošnje, zaključivanje prve faze trgovinskog sporazuma između Kine i Sjedinjenih Država do sada je rezultiralo tek laganim optimizmom u pogledu globalnih ekonomskih izgleda.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305

GAS

Nemački regulator do maja odlučuje o sudbini Severnog toka 2

ZUG (Švajcarska) - Severni tok 2 očekuje da će regulatori do maja odlučiti hoće li sporni gasovod, koji Nemačkoj treba da obezbedi dotok dodatnih 55 milijardi kubika ruskog gasa godišnje, moći da se realizuje i radi kako je planirano.

Projekat koji predvodi Gazprom već trpi američke sankcije, a nade u uklanjanje prepreka koje je prošle godine postavio Brisel, polaže u nemačkog regulatora Bnetze, piše u utorak **Bloomberg**.

Takozvana EU pravila razdvajanja, koja je Severnom toku 2 regulator nametnuo prošle godine, zahtevaju da vlasnici gasa i oni koji ga isporučuju cevovodom ili brodom budu zasebna pravna lica, čak i ako energent dolazi izvan EU.

Gazprom i njegovi partneri obratili su se ovog meseca Bnetze-u kako bi razjasnili pravila konkurencije i dobiće odgovor najkasnije do 24. maja, saopštio je u utorak nemački regulator tržišta energije.

Vlasnici Severnog toka 2 ne žele da spreče konkurenciju, ali se pozivaju na stečena prava iz ranijih odredbi na osnovu kojih su ušli u projekat procenivši ga ekonomski isplativim, rekao je portparol konzorcijuma Jens Mueller.

Odmrznuta Gazpromova imovina u inostranstvu

MOSKVA – Arbitražni sud u Stokholmu je ukinuo meru zamrzavanja dela Gazpromove imovine u inostranstvu, sprovedenu na zahtev ukrajinske državne naftnogasne kompanije Naftogaz, objavio je u ponedeljak ruski gasni gigant. Imovina koja je bila pogođena ovom merom nalazi se u Engleskoj, Velsu, Holandiji i Luksemburgu, saopštio je Gazprom.

Ruska kompanija je prošlog meseca isplatila Ukrajini 2,9 milijardi dolara duga Naftogasu na osnovu presude Stokholmske arbitraže iz februara 2018. godine, u sklopu paketa mera predviđenih prošlomesečnim dogovorom o produženju tranzita ruskog gasa za Evropu preko Ukrajine.

Naftogaz je sa svoje strane naveo da će u zamenu za to odustati od svih daljih sudskih gonjenja Gasproma pred međunarodnim sudovima, podseća **Reuters**.

PETROHEMIJA

HIDLEX

HIDTEN

HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Izveštaj: EU bi mogla potrošiti 29 milijardi evra na „suvišne“ gasne projekte

LONDON - Evropska investiciona banka (EIB) rizikuje da raspe 29 milijardi evra EU poreskih obveznika investirajući u gasne projekte koji će biti nepotrebni na energetske scene kontinenta kada se ispune evropski klimatski akcioni planovi, upozorava se u jednom izveštaju.

EIB je obećala krajem prošle godine da će ukinuti podršku fosilnim gorivima u naredne dve godine da bi postala prva "klimatska banka na svetu", ali 32 gasna projekta i dalje su prihvatljiva za finansiranje, prenosi u ponedjeljak londonski *The Guardian*.

Većina ovih projekata protraćila bi - prema Artelysu, nezavisnoj kompaniji za kvantitativne analize i modeliranje podataka - milijarde evra poreskih obveznika, jer bi u tranziciji Evrope ka čistijoj energiji ostali kao „nasukana sredstva“.

Prema evropskom klimatskom planu, očekuje se da će potražnja za prirodnim gasom pasti za gotovo 30% do 2030. godine u odnosu na nivo iz 2015. godine. Ali čak i u scenarijima u kojima se potrošnja gasa povećava, eksperti Artelysa navode da bi nove investicije u gasnu infrastrukturu bile „suvišne“ iz ekonomske perspektive.

Prema izveštaju, postojeća evropska gasna infrastruktura u stanju je da – uvozom LNG-a preko evropske mreže lučkih terminala - izdrži širok raspon ekstremnih poremećaja na gasovodima, uključujući celogodišnje šokove u snabdevanju gasom iz Ukrajine, Belorusije ili Alžira.

Prema Artelys-u, EIB greši u procenama jer evropskim investicionim planiranjem upravlja zasebno za projekte prirodnog gasa i električne energije, pa zanemaruje činjenicu da će Evropa na putu uklanjanja emisija CO2 potrošnju gasa zamenjivati električnom energijom iz obnovljivih izvora.

Energetski komitet evroparlamenta odobrio finansiranje gasnih projekata

STRAZBUR - Evropski zakonodavci u sredu su odobrili listu prioritetnih energetskih projekata (PCI) Evropske unije koji konkurišu za finansijsku pomoć do 30 milijardi evra iz kase Evropske investicione banke, odbacujući prigovore zbog uključivanja niza gasnih projekata na taj spisak.

Izvršna vlast EU, Evropska komisija, proglasila je =% CO2 cilj do 2050. godine jednim od svojih glavnih prioriteta i planira da ga u februaru formalizuje u svom prvom ikad klimatskom zakonu.

Zakonodavci u Odboru za energiju Evropskog parlamenta koji su u sredu na glasali za listu kažu da je gas u tranzicionom periodu ključna alternativa uglju u proizvodnji električne energije.

Kompletna lista koju je Komisija objavila u oktobru sadrži 151 prioritetna energetska projekata, sa 32 vezana za gradnju gasovoda i LNG terminala, kao puteva alternativnog snabdevanja ne-ruskim gasom.

Prioritetni energetske projekti još treba da dobiju odobrenje plenuma Parlamenta zakazanog za februar.

Koji su gasni projekti na listi:

PCI lista uključuje projekte kao što su: Uvozni LNG terminal Shannon u Irskoj; projekt LNG Krk u Hrvatskoj; gasovodni interkonektor između Poljske i Slovačke; interkonektor Grčka-Bugarska (IGB); proširenje bugarskog skladišta gasa Čiren; gasovodni koridor BRUA od Bugarske, preko Rumunije i Mađarske do Austrije; Transjadranski gasovod (TAP) od Grčke, preko Albanije, do Italije; i EastMed gasovod koji će povezati Izrael i Kipar sa Evropom preko Grčke.

REGION

Kormilo Petrola Nadi Drobne Popović

LJUBLJANA - Mandat za sastavljanje nove uprave slovenačke naftne i gasne distributivne firme Petrol, kako se i očekivalo, dobila je Nada Drobne Popović. Ona je već tu kompaniju vodila posle iznenadne ostavke dotadašnjeg prvog čoveka Petrola Tomaža Berločnika i njegovog menadžmenta u oktobru 2019. godine, dok je do tada bila predsednica Nadzornog odbora.

Sada je pak novi NO Nadi Drobne Popović poverio upravljanje najvećom firmom u Sloveniji u idućih pet godina. Novoizabrana predsednica Petrola će u naredne tri nedelje izabrati članove svoje uprave.

Očekuje se da će nova Uprava Petrola imati izvršnog direktora i četiri člana, objavljuju u sredu **slovenački mediji**.

Nada Drobne Popović (foto) je pre prelaska u Petrol prošle godine bila finansijski direktor slovenačke valjaonice čelika Acroni, gde je došla sa mesta člana uprave Slovenačkog državnog holdinga.

Petrol zainteresovan za akvizicije u regionu, posebno u Hrvatskoj

LJUBLJANA – Novoizabrana čelnica Petrola, Drobne Popović kazala je za Slovenački radio da je njena firma zainteresovana za rast u Sloveniji i drugim tržištima na kojima je i do sada bila prisutna, a među kojima je najznačajnija njena prisutnost u Hrvatskoj.

Ljubljansko **Delo** piše da je to iznenađenje s obzirom da je na inicijativu ranijeg nadzornog odbora koji je ona vodila, ostavku morao dati dotadašnji direktor Petrola Tomaž Berločnik kome je nova direktorka zamerala upravo to da je imao preambiciozne planove za investicije i akvizicije u inostranstvu.

Drobne Popović trebala bi ove godine pripremiti plan strateškog razvoja Petrola do 2025. godine, a kako navodi Delo, u kompaniji za sada ne žele da komentarišu da je u igri i kupovina hrvatskog distributera goriva Crodux. Petrol bi, naime, sa Croduxovih 90-ak benzinskih stanica ojačao svoju poziciju na hrvatskom tržištu.

MILOŠ PAVLOVIĆ:
„MAKSIMALNE PERFORMANSE!
ZA MENE U SRBIJI NAJBOLJI ZIMSKI DIZEL!..“

POLUZDAN DO -38°C*

MILOŠ PAVLOVIĆ
Triatlski šampion sveta u svetoj spoznavanju

TÜV AUSTRIA

OMV MAXX Motion
Performance Diesel

WE CARE MORE **OMV**

www.omv.rs | Facebook | Twitter

U rafineriji Sisak proizvođaće se bioetanol, umesto nafte

ZAGREB - Belgijska kompanija De smet (De Smet Engineers & Contractors - DSEC) objavila je da je počela radove na osnovnom inženjerskom ugovoru za hrvatsku naftnu kompaniju Ina, koji pokriva deo projekta izgradnje postrojenja za proizvodnju bioetanola druge generacije u Sisku.

DSEC u *saopštenju* navodi da projekat ima za cilj da "uspostavi održivu industrijsku aktivnost kao alternativu za Rafineriju nafte Sisak", gde je Ina ranije najavila obustavljanje osnovne prerade nafte.

Plan je da biorafinerija ima godišnji kapacitet 55.000 tona druge generacije (2G) bioetanola, a za sirovinu će koristiti ostatke žitarica i uljarica koje Ina namerava da osigura prikupljanjem poljoprivrednih ostataka direktno sa njiva, kao i uzgojem energetskih biljaka u krugu 75 km oko Siska, piše *Poslovni dnevnik*.

Prema Studiji uticaja na životnu sredinu budućeg postrojenja razmatra se i proizvodnja električne energije za sopstvene potrebe iz obnovljivih izvora, kao i korišćenje ugljen-dioksida nastalog u proizvodnji bioetanola za povećanje randmana nafte.

Hrvatska: Dizel od utorka znatno jeftiniji

ZAGREB - Cena dizela na hrvatskim benzinskim stanicama smanjena je za čak 24 lipa po litru, dok je benzin pojeftinio znatno manje, svega četiri lipa, prenosi portal *cijenigoriva.info*.

Rezervoar od 50 litara Eurosupera 95 je od utorka pojeftinio za 2,5 kuna, a isti takav rezervoar dizela za 12 kuna. Prosečan rezervoar autogasa je poskupeo za 1 kunu.

Očekuje se blago pojeftinjenje goriva u Federaciji BiH

SARAJEVO - Ministar trgovine FBiH Zlatan Vujanović rekao je za *Klix.ba* da je ove nedelje zabeleženo veoma blago pojeftinjenje benzina BMB95 i Eurodisela - za po pet feninga.

"Distributer koji nabavlja gorivo sa veleprodajnog skladišta u Podlugovima ima komoditet da snizi jenu. Za očekivati je da poraste broj zahteva za pojeftinjenje od minimalno 5 feninga", rekao nam je Vujanović.

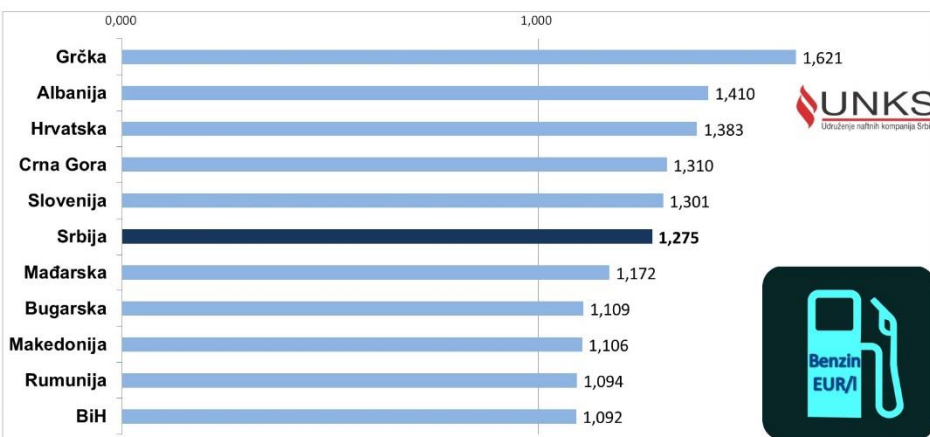

Federalni ministar je istakao da je najvažnije da postoje uslovi za snižavanje cena i da nema racionalnih uslova za povećanje u doglednom periodu, kao što je postojao strah zbog dešavanja u Iranu, Iraku ili posljednje u Libiji.

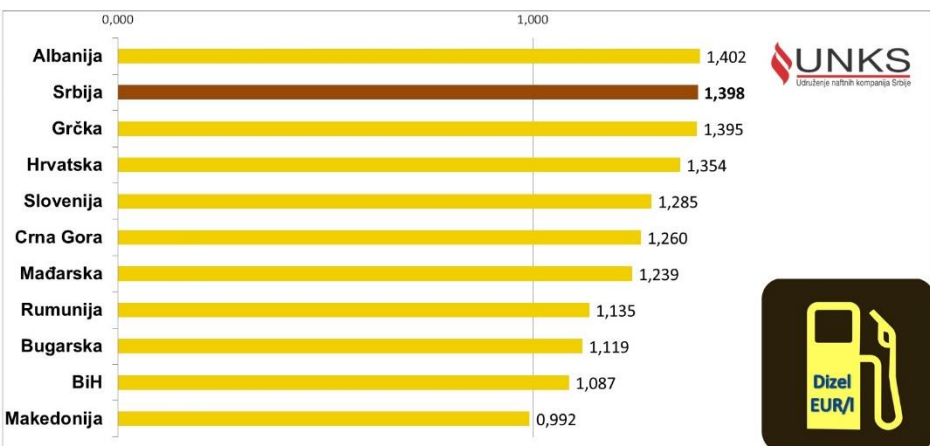

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 20.01.2020. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

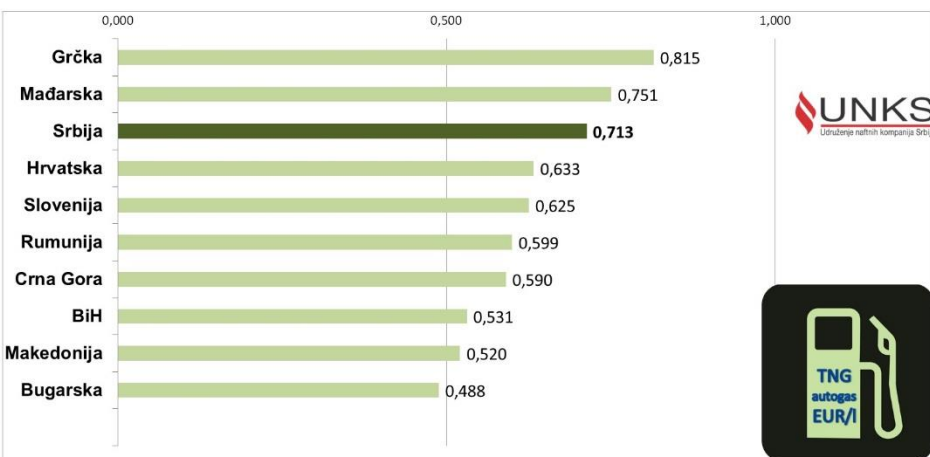
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,621	28,53%
Albanija	1,410	11,81%
Hrvatska	1,383	9,66%
Crna Gora	1,310	3,87%
Slovenija	1,301	3,15%
Srbija	1,275	1,13%
Mađarska	1,172	-7,07%
Bugarska	1,109	-12,04%
Makedonija	1,106	-12,32%
Rumunija	1,094	-13,28%
BiH	1,092	-13,43%
Prosečna cena u regionu		1,261

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1,402	12,84%
Srbija	1,398	12,49%
Grčka	1,395	12,28%
Hrvatska	1,354	9,00%
Slovenija	1,285	3,47%
Crna Gora	1,260	1,42%
Mađarska	1,239	-0,27%
Rumunija	1,135	-8,61%
Bugarska	1,119	-9,94%
BiH	1,087	-12,53%
Makedonija	0,992	-20,16%
Prosečna cena u regionu		1,242

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0,815	30,09%
Mađarska	0,751	19,83%
Srbija	0,713	13,87%
Hrvatska	0,633	0,96%
Slovenija	0,625	-0,24%
Rumunija	0,599	-4,31%
Crna Gora	0,590	-5,82%
BiH	0,531	-15,30%
Makedonija	0,520	-16,94%
Bugarska	0,488	-22,13%
Prosečna cena u regionu		0,626

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave